

ת"פ 39019/05/15 - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד חנן אברמוב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 39019-05-15 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נ' אברמוב

לפני כבוד השופט ירון גת

המאשימה: פרקליטות מחוז תל אביב פלילי

ע"י ב"כ עו"ד אביב בר-אור

נגד

הנאשם: חנן אברמוב

ע"י ב"כ עו"ד יקי קהן

גזר דין

1. הנאשם הורשע, בהתאם להודאתו, בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן, על פי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, ובשתי עבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, על פי סעיף 7(א)+(ג) לפקודת הסמים המסוכנים.

2. כתב האישום כולל שני אישומים.

מדובר בתיק אחד מתוך פרשה, במסגרתה הופעל סוכן משטרי סמוי - נ"פ 647/13 (להלן: "הסוכן"). הסוכן רכש בהוראת משטרת ישראל ובכספה, סמים מסוכנים בעבור סכומי כסף שונים, והכל בעסקאות שתואמו מראש ובוצעו עם הנאשם.

כמו כן, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום התגורר הסוכן במלון הדירות "קולוני ביץ" בבת ים (להלן: "המלון"), והסוכן הכיר את הנאשם במהלך ביקור במלון.

על פי עובדות **האישום הראשון** בתאריך 13.10.14 פגש הסוכן בנאשם במלון ביחד עם אחרים ובסוף המפגש ביקש הנאשם מהסוכן שילווח לו 1,000 ₪ לצורך נסיעה לשוק והסוכן הסכים והלווח לו את הכסף. במעמד זה שאל הסוכן את הנאשם למטרת נסיעתו לשוק והנאשם השיב לסוכן תשובה ממנה היה ברור שהנאשם סוחר בסמים. בהמשך לכך, לשאלת הסוכן, הציע הנאשם לסוכן לרכוש ממנו סמים.

ביום 18.10.14 התקשר הסוכן לנאשם וביקש לרכוש ממנו 5 גרם סם מסוג קוקאין, תמורת 2,800 ₪. השניים ניהלו משא ומתן שבסופו הסכימו על המכירה וסיכמו כי הסוכן יגיע למחרת לחנות הירקות של הנאשם לשם ביצוע העסקה.

ביום 19.10.14 הגיע הסוכן לחנות עם רכבו. הנאשם נכנס לרכבו של הסוכן ומסר לידיו שקית ובתוכה קוקאין

במשקל של 5.0112 גרם נטו. הסוכן מסר לנאשם סך של 1,800 ₪ והזכיר את לנאשם את ההלוואה שנטל ממנו בסך 1,000 ₪ לשם קיזוזה מסך התמורה עבור העסקה.

על פי עובדות **האישום השני** ביום 30.11.14 התקשר הסוכן לנאשם ובהמשך לכך הגיע לחנות שם היה הנאשם. הסוכן ביקש לרכוש מהנאשם 15 גרם קוקאין תמורת 7,500 ₪. בו במקום אמר הנאשם לסוכן כי יש בידיו סם, הוציא שקית מכיסו ומתוכה הוציא חומר אותו שאף, לעיני הסוכן. הסוכן אמר לנאשם כי הוא זקוק לקוקאין באיכות דומה ליום רביעי הקרוב.

ביום 4.12.14 התקשר הסוכן אל הנאשם ושאל אותו אם ניתן להוציא את העסקה אל הפועל והנאשם השיב בחיוב. השניים סיכמו כי יבצעו את העסקה מחוץ לחנות. מיד בסמוך לכך הגיע הסוכן ברכבו לחנות. הנאשם נכנס לרכב ומסר לסוכן נייר מגולגל ובתוכו קוקאין במשקל 14.91 גרם נטו. הסוכן נתן לידי הנאשם את התמורה בסך 7,500 ₪.

3. הנאשם בעל עבר פלילי (גיליון רישום פלילי הוגש וסומן ת/1) ולחובתו שתי הרשעות קודמות בעבירות מרמה ורכוש מהשנים 2007 ו-2009, בגין נידון, בין היתר, למאסר בפועל למשך 7 חודשים.

אין לנאשם הרשעות קודמות בעבירות סמים.

4. הנאשם הופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן, והתקבלו בעניינו מספר תסקירים. כמו כן, הופנה הנאשם לקבלת חוות דעת מאת הממונה על עבודות השירות.

5. **מתסקירי שירות המבחן** עולה כי הנאשם מצוי בקשר עם שירות המבחן מזה זמן רב, החל מחודש יוני 2015, במסגרת הליכי המעצר בתיק זה.

תסקיר שירות המבחן שהוגש ביום 17.7.16 סוקר את רקעו האישי והמשפחתי של הנאשם. קצינת המבחן מתארת את מהלך חייו של הנאשם, מילדותו ועד לגירושיו מאשתו, ואת התמכרותו לסמים על רקע קשיים אישיים, משפחתיים וכלכליים. קצינת המבחן מתארת ניסיון קודם של הנאשם להשתלב בטיפול ביחידה להתמכרויות אשר לא צלח. קצינת המבחן מדווחת כי החל מחודש יוני 2015 השתתף הנאשם בקבוצה של עצורי בית, הגיע בקביעות למפגשים, ומסר בדיקות שתן שהעידו על ניקיון מסמים. קצינת המבחן מתארת כי במהלך הטיפול עלתה רמת מודעותו של הנאשם לבעיית ההתמכרות לסמים ולצורך לקחת אחריות ולפתור את בעיותיו באופן בוגר ומקדם. בהמשך לכך, הנאשם פנה ליחידה להתמכרויות בעירו והחל שם טיפול מיום 15.11.15. במסגרת הטיפול הנאשם מסר בקביעות בדיקות שתן, שהעידו על ניקיון מסמים. כמו כן, הנאשם השתתף בכל הפעילויות הטיפוליות של המרכז, ובכלל זה נטל חלק גם בשיחות פרטניות. כמו כן, החל להשתתף בהצלחה רבה בקבוצת תיאטרון טיפולית. קצינת המבחן קיבלה דיווח מהמטפלת של הנאשם, ומסרה כי להתרשמות המטפלת, לה שותף גם שירות המבחן, הנאשם עבר תהליך של פיתוח מודעות עצמית ויכולת להסיר הגנות, כמו הכחשה וטשטוש של מצבו ההתמכרותי, והוא מסוגל כיום להתמודד עם ההשלכות של ההתמכרות על כל תחומי חייו. כמו כן, הנאשם מסוגל כיום להתחבר יותר לחלקים חיוביים וחזקים באישיותו ובתפקודו, לעבוד על שימורם, ולהתרחק ממצבי סיכון. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם מסוגל להתמודד עם קשייו באופן בוגר, ישיר ומקדם, וללא צורך בסמים, ולהערכתה הפרוגנוזה לשיקום ולשינוי היא

טובה. לפיכך, בתסקיר זה המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש של עבודות שירות, לצד העמדתו בצו מבחן למשך שנה.

בדיון שנערך ביום 18.7.16 התייחסתי לתסקיר האמור של שירות המבחן וצינתי כי ההליך הטיפולי ביחידה להתמכרויות מצוי בעיצומו וכי הנאשם עתיד להשתלב גם בטיפול נוסף. לפיכך סברתי כי באותו המועד טרם נפרשה התמונה המלאה ביחס להליך הטיפולי-שיקומי של הנאשם וכי יש מקום להוסיף ולעקוב אחר התקדמותו של הנאשם בהליך השיקום. על כן, דחיתי את הטענות לעונש במספר חודשים לצורך המשך הליך השיקום וקבלת דיווח מעודכן משירות המבחן.

בהמשך להחלטתי מיום 18.7.16, התקבל ביום 23.1.17 תסקיר משלים משירות מבחן. בתסקיר זה ציינה קצינת המבחן כי תהליך שיקומו של הנאשם מתקדם, ובמסגרת זו הוא נישא מחדש לאשתו-גרושתו ושב לגדל יחד איתה את בנם בן השלוש וחצי. עוד ציינה קצינת המבחן כי במהלך התקופה למד הנאשם מקצוע חדש - שרברבות. מאז, הנאשם עוסק במקצוע זה והוא צובר ניסיון ומתפתח. כמו כן, הנאשם השתלב בקורס תעסוקה. במקביל ממשיך הנאשם בטיפול ביחידה להתמכרויות בהצלחה, ותוצאות בדיקות השתן שמוסר ממשיכות להיות נקיות. הטיפול ביחידה להתמכרויות צפוי להימשך עד לחודש יוני 2017. קצינת המבחן והעו"ס המטפלת בנאשם דיווחו כי דימויו העצמי של הנאשם מתחזק ומשפר את תחושת היכולת האישית, וכי הנאשם מרוכז בהתפתחותו המקצועית ובדאגה לפרנסת משפחתו. הנאשם נראה רגוע יותר ומקבל את המורכבות המשפחתית שלו. לאור האמור, ובשים לב להליך הטיפולי הממושך והרציני שעבר הנאשם, ולהתמדה, למאמצים ולרצינות שמגלה הנאשם, ומתוך רצון לחזק את מאמציו השיקומיים, שירות המבחן מצא לנכון לשנות את ההמלצה העונשית בעניינו של הנאשם ולהמליץ לבית המשפט להסתפק בענישה חינוכית של של"צ בהיקף של 350 שעות, כתחליף לעבודות השירות. שירות המבחן סבר כי יהיה בעונש זה כדי להקטין את הסיכון להישנות העבירה.

לאחר קבלת שני התסקירים, בפתח הדיון מיום 9.3.17, הודיעה המאשימה כי נגד הנאשם נפתח תיק מב"ד חדש בעבירת אלימות, ועל כן עתרה המאשימה להפנות את הנאשם לקבלת תסקיר נוסף, אשר יתייחס להשלכותיו של תיק המב"ד על המלצותיו של שירות המבחן. בא כוח הנאשם התנגד לבקשה. הואיל וההגנה הצהירה כי בכוונתה לעתור לחריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום מצאתי כי יש חשיבות לבחינת השלכות תיק המב"ד על המלצותיו של שירות מבחן. עם זאת, הואיל וחקירת התיק נמצאה בראשיתה, סברתי כי יש להמתין פרק זמן של כחודש עד שתסתיים חקירת התיק ותתקבל החלטה האם יוגש כתב האישום בעניין.

בדיון מיום 26.4.17, הודיע בא כוח המאשימה כי החקירה בתיק הסתיימה, אך התיק טרם הועבר ליחידת התביעות לצורך קבלת החלטה על הגשת כתב אישום, ועל כן הטענות לעונש נדחו לפרק זמן נוסף של כחודשיים, לצורך קבלת החלטת יחידת התביעות, כאשר המאשימה הצהירה כי תוודא שבפרק זמן זה התיק אכן יועבר ליחידת התביעות.

בדיון מיום 21.6.17, הודיעה המאשימה כי הוגש כתב אישום בעניינו של הנאשם. בא כוח הנאשם עמד על חפותו והצהיר כי יעשה מאמץ להתחיל ולסיים את שמיעת הראיות בתיק בהקדם. בהמשך לכך, הנאשם הופנה לקבלת תסקיר משלים, אשר יתייחס להתקדמות הנאשם בהליך הטיפולי ולהשלכות כתב האישום בתיק הנוסף ביחס לשיקומו.

בתסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 3.10.17 נכתב כי במהלך התקופה שחלפה עיקר הקשר הטיפולי עם

הנאשם נערך על ידי המטפלת האישית שלו ביחידה להתמכרויות, ודווח כי הנאשם שיתף פעולה עם כל הנדרש ממנו ומסר בקביעות בדיקות שתן שתוצאותיהן הורו על ניקיון מכל סוגי הסמים. עם זאת, במהלך השנה השנייה של הטיפול התרשמה המטפלת כי הנאשם מגויס פחות לטיפול ומשקיע כוחותיו בבנייה והתפתחות מקצועית בתפקיד שרברב, מאחר שהצלחתו בעבודה מחזקת אותו ומעלה את דימויו העצמי. החשיפה העצמית שאפיינה אותו לאורך השיחות פחתה וההתרשמות הייתה כי הוא עייף מהתהליך הטיפולי. על רקע הערכת צוות הטיפול ביחידה והתרשמות שירות המבחן כי הנאשם במצב טוב ואינו במצב סיכון הוחלט על סיום הטיפול. הנאשם שיתף בהתפתחות המקצועית וסיפר כי משקיע משאבים כלכליים ורגשיים בעסק ונמצא בתהליך של למידה וקבלת משוב חיובי שמעצים את כישוריו המקצועיים. שירות המבחן ראה חשיבות לאפשר לנאשם להתנסות בתכנית ייחודית מתאימה והציע לו להשתלב בתכנית "אוניברסיטה בעם", שהנה תוכנית של לימודים במסגרת אקדמית באוניברסיטת תל-אביב, וזאת לצורך לימוד קורס מבוא למנהל עסקים. הנאשם הביע התעניינות רבה והסכמה לכך והחל בלימודים. בהתייחס לתיק הנוסף שהתנהל נגדו עמד הנאשם על חפותו ועדכן כי הוא מנהל הוכחות בתיק זה. על רקע תקופת הטיפול הממושכת, תהליך השינוי המשמעותי שערך בחייו והתמודדותו עם קשיי השגרה מזה כשנתיים וחצי, ראה שירות המבחן חשיבות להתייחס לכוחות שמשקיע בשמירה על הימנעות משימוש בסמים וניהול אורח חיים עברייני בתחום הסמים ובכלל. על כן, המליץ שירות המבחן, בשונה מהמלצתו הקודמת בתסקיר הקודם, כי יוטל על הנאשם עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, לצד העמדתו בצו מבחן.

לאחר קבלת התסקיר האמור, הגיש בא כוח הנאשם בקשה לדחיית מועד הטיעונים לעונש וזאת לצורך סיום שמיעת הראיות בתיק הנוסף. בהחלטתי מיום 16.10.17 נעתרתי לבקשת הדחייה ודחייתי את מועד הטיעונים לעונש. בנוסף, מאחר שבכל התסקירים שהוגשו שירות המבחן לא התייחס במפורש לשאלת נטילת האחריות מצד הנאשם ביחס לעבירות בהן הורשע, הפניתי את הנאשם לקבלת תסקיר משלים נוסף אשר יתייחס גם לסוגיה זו.

בתסקיר המשלים הנוסף והאחרון, שהתקבל בעניינו של הנאשם ביום 13.12.17, נכתב כי כיום הנאשם נוטל חלק בפרוייקט "אוניברסיטה בעם" ולומד במסגרתו מנהל עסקים, ובמקביל עובד בתחום האינסטלציה. בהתייחס לשאלת נטילת האחריות לעבירות בהן הורשע, נכתב כי הנאשם מודה בביצוע העבירות ונוטל אחריות מלאה על ביצוען, כשהוא מודע לחומרת התנהגותו. שירות המבחן התרשם כי לצד תהליך השיקום הרציני והמשמעותי שעבר הנאשם התחזקה מודעותו ביחס לחומרת עבירות הסמים ועבירות הסחר בפרט. הנאשם תופס את הקשר החברתי השולי כקשר מסכן ומדרדר לעבריינות ודיווח כי צמצם את קשריו החברתיים באופן משמעותי ומשקיע כיום את עיקר כוחותיו במשפחתו ובבניית עסקו.

כמו כן, שירות המבחן דיווח, בהתייחס לתיק הנוסף שהתנהל כנגד הנאשם, כי המאשימה חזרה בה מכתב האישום והדין בתיק הסתיים. מעיון בגיליון הרישום הפלילי של הנאשם עולה כי מאז ביצוע העבירות נשוא כתב האישום דנן, בשנת 2014, הוא לא ביצע עבירות נוספות. שירות המבחן התרשם כי הסיכון להישנות העבירות הנו נמוך. שירות המבחן התרשם כי לאור התמדתו של הנאשם בהליך הטיפולי ובגמילה ושינוי אורח חייו מצבו השתפר באופן משמעותי, ולאחר התלבטות, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם של"צ בהיקף של 350 שעות, וזאת על מנת שיוכל במקביל לביצוע הצו לעבוד ולפרנס את משפחתו.

6. בעניינו של הנאשם התקבלו לבקשתי שתי **חוות דעת הממונה על עבודות השירות**, וזאת בשל פרק הזמן שחלף בין שתי חוות הדעת. מחוות הדעת האחרונה מיום 05.03.2018 עולה כי הנאשם נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות והביע את הסכמתו לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות. הממונה המליץ על מקום השמה, על

תנאי ההשמה ועל מועד תחילת ביצוע עבודות השירות.

7. טענות הצדדים:

טענות המאשימה:

לטענת המאשימה מתחם העונש ההולם בגין האירוע הראשון נע בין 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל לבין 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל ומתחם העונש ההולם בגין האירוע השני נע בין 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל לבין 32 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

לאור תסקירי שירות המבחן המצביעים על טיפול מוצלח וממושך, הכולל גם גמילה מוצלחת מסמים, הסכימה המאשימה לסטיה ממתחמי העונש ההולם, משיקולי שיקום במקרה דנן.

עם זאת, המאשימה לא הסכימה לקבל את המלצת שירות המבחן ועמדה על כך כי יושתו על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל, לריצוי בעבודות שירות, וזאת תוך שמירת הפרופורציה לחומרת העבירות ותוך התחשבות באינטרס הציבורי בעבירות כגון דא.

המאשימה הפנתה לע"פ 3820/09, וכן לגזר דינו של נאשם נוסף בפרשה זו, נעם לב, אשר בעניינו הוטל עונש של 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, בנסיבות דומות ותוך סטיה ממתחמי העונש ההולם. המאשימה ציינה כי בענייננו כמויות הסמים גדולות יותר ועל כן אין מקום להטיל על הנאשם עונש נמוך מהעונש שהוטל על נעם לב. בנוסף, עתרה המאשימה להטלת עונשים נלווים, לרבות מאסר מותנה, פסילת רישיונות, צו מבחן וקנס כספי גבוה בדומה לקנס שהוטל על נעם לב, מאותם הנימוקים.

טענות ההגנה:

ב"כ הנאשם לא חלק על המתחמים עליהם הצביעה המאשימה, וזאת בהתאם לפסיקה בכלל ובפרשיה זו בפרט.

הויכוח בין ההגנה לבין המאשימה הינו על היקף הסטיה ממתחמי הענישה, משיקולי שיקום.

ב"כ הנאשם הפנה לתסקירי שירות המבחן אשר מתארים את הליך השיקום הארוך והמוצלח ביותר שעבר הנאשם, שבסופו נגמל הנאשם משימוש תדיר בסמים וכיום הוא נקי מסמים, הוא מתפקד מבחינה משפחתית ותעסוקתית.

עוד הפנה ב"כ הנאשם לעובדה שהעבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום, בוצעו על רקע של שימוש בסם והתמכרות.

ב"כ הנאשם הדגיש את עיניו הדין החריג בהליך דנן, וזאת נוכח ההמתנה הרבה לטיעונים לעונש ולמתן גזר הדין, בשל הגשת כתב אישום נוסף כנגד הנאשם וההמתנה לסיומו, כאשר בסופו של יום אותו הליך הסתיים בחזרתה של המדינה מהאישום.

לפיכך, ההגנה עותרת להסתפק בעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות בן חודש אחד וכן עותרת היא להימנע מהטלת עונש קנס וזאת נוכח מצבו הכלכלי והמשפחתי של הנאשם.

8. דין והכרעה:

מתחם העונש ההולם

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, יש לקבוע, בטרם קביעת העונש המתאים, בגין כל אחד מהאירועים, מתחם עונש הולם למעשה העבירה בהתאם לעקרון ההלימה ותוך התחשבות במידת הפגיעה בערך החברתי, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

עיון בכתב האישום מלמד כי כל אחד מהאישומים מהווה אירוע נפרד, וזאת בעיקר בשל השוני בזמנים ובנסיבות בין האישומים.

בהקשר לעבירות הסמים הערכים החברתיים המוגנים הם הגנה על חיי אדם, על בריאותו ועל שלמות גופו, כמו גם הגנה על שלום הציבור וביטחונו.

מדיניות הענישה בעבירות כגון דא - עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג **קוקאין** - היא תוצר של הצורך להילחם בפגיעה הקשה של סמים אלו בפרט ובחברה. הפגיעה בפרט כרוכה בסיכון ממשי לבריאות ולנפש, והפגיעה בחברה כרוכה בתופעות הנלוות של פשיעה מאורגנת, הלבנת הון, עבירות רכוש ועבירות אלימות. לפיכך, פסיקת בית המשפט העליון קבעה כי יש להשית עונשים מחמירים ומרתיעים על כל מי שנוטל חלק בשרשרת הסם על מנת להעביר מסר חד משמעי לעבריינים פוטנציאליים.

בית משפט העליון עמד על מדיניות הענישה הראויה ביחס לעבירות סחר בסמים בע"פ 6029/03 **מדינת ישראל נ' שמאי**, פ"ד נח(2) 734, 739-740 (2004):

"מתוך מודעות להשפעות הקשות של השימוש בסמים על גופו ועל נפשו של המשתמש - בין השאר, יציאתו של אדם ממעגל החיים הרגיל - ועם התגברות השימוש בסם אמר המחוקק להנחות את בתי-המשפט להחמיר בעונשים המוטלים על סוחרים בסמים. כך קבע המחוקק - והוסיף וקבע - בצד עבירות הסמים עונשים מרביים האמורים לשקף את הצורך הדוחק להביא להדברת הנגע ... בעבירות סמים נסוגים השיקולים האישיים של העבריין מפני שיקולי הנזק הקשה שהשימוש בסם מביא על המשתמשים בו ... שומה עליו על בית-המשפט לשקול את הפגיעה הקשה בצרכני הסם - צרכנים קיימים וצרכנים פוטנציאליים - לרבות גרירתם לביצוען של עבירות פליליות לצורך מימון הסם".

ביחס לנזקיו של סם מסוג קוקאין קבע בית המשפט העליון את הדברים הבאים בע"פ 972/11 **מדינת ישראל נגד יונה** (ניתן ביום 4.7.12):

"ייתכן ועבירות הסמים הקשים הן כה נפוצות עד שהתרגלנו אליהן, ואולי אף אבדה לנו הרגישות למחיר שלא רק החברה משלמת אלא גם המשתמש עצמו. הקוקאין נחשב, ולא בכדי, לסם קשה. זאת הן בשל השפעותיו על גוף האדם, והן בשל פוטנציאל ההתמכרות הגבוה שטמון בו. על פי רוב, לאחר נטילת הסם חווה המשתמש תחושה חזקה של אופוריה. לאחר האופוריה מגיעה ההתרסקות, שמתאפיינת בתשישות, שינה, דיכאון ממושך - וצורך עז להשיג מנת סם נוספת. נמצא גם שהמוח מסתגל במהירות לאפקט האופוריה, וכתוצאה מכך המשתמש צורך כמויות הולכות וגדלות מהסם. הגדלת מנת הסם מעצימה את הפגיעה שנגרמת למשתמש ובכלל זאת פרנויה, פאניקה ושיבוש בפעילות החשמלית של הלב עד כדי פוטנציאל להתקף או לדום לב (עוד על השפעות הקוקאין ראו באתר הרשות למאבק בסמים, בכתובת: <http://www.antidrug.org.il/pages/924.aspx>). הפגיעה ביחיד חוזרת חלילה לפגיעה בחברה. השימוש בסם מסוג קוקאין יוצר צורך להמשיך ולהשתמש. כתוצאה מכך עליו לחפש מקורות כספיים למימון רכישת הסם, לאו דווקא בדרכים חוקיות, תוך שהוא חווה הידרדרות מתמדת בתפקוד הפיזי והקוגניטיבי שלו".

אשר למידת הפגיעה בערכים החברתיים - ביחס לאירוע הראשון מידת הפגיעה היא בינונית, וזאת בשים לב לטיב הסם, לכמותו ולאופן חלוקתו, ובשים לב לטיב מעשיו של הנאשם.

ביחס לאירוע השני מידת הפגיעה בערכים החברתיים במקרה דנן היא בינונית-גבוהה, וזאת בשים לב לטיב הסם, לכמותו ולאופן חלוקתו, ובשים לב לטיב מעשיו של הנאשם.

להלן אביא דוגמאות לענישה שהושתה על נאשמים אחרים בפרשת הסוכן דנן, בתיקים שהתנהלו בפני מותבים אחרים:

א. בת"פ (ת"א) 39386-05-15 **מדינת ישראל נגד חיים בן חיים וגברי אלקאיים** הורשע נאשם 1 על פי הודאתו בשתי עבירות של תיווך בסם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 2.34 גרם תמורת 1,400 ₪ וכן 3.7418 גרם תמורת 2,400 ₪. כמו כן, צירף נאשם 1 תיק נוסף והורשע בהחזקת סם מסוג קוקאין במשקל 5.25 גרם שלא לצריכה עצמית, וכן בהחזקת סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 1.24 גרם לצריכה עצמית. בית המשפט קבע כי מתחם העונש הולם בתיק העיקרי לכל אחד מהאישומים בתיווך בסם נע בין 7 חודשי מאסר ל-18 חודשי מאסר. כמו כן, קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם בתיק שצורף נע בין מאסר למשך מספר חודשים ל-18 חודשי מאסר. בית המשפט השית על נאשם 1 בגין התיק העיקרי 11 חודשי מאסר בפועל ובתיק שצורף 6 חודשי מאסר, כאשר 2 חודשי מאסר חופפים למאסר בתיק העיקרי, כך שסה"כ ירצה נאשם 1 מאסר בפועל של 15 חודשים.

כמו כן, הורשע נאשם 2, במסגרת הסדר טיעון סגור, בשתי עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 2.34 גרם תמורת 1400 ₪ ו-3.74 גרם קוקאין תמורת 2,400 ₪ ובהחזקת סם מסוכן. הנאשם, שהיה אסיר, נדון ל-14 חודשי מאסר בפועל בגין התיק בו הורשע, כאשר חודשיים מתוכם ירצו בחופף למאסר למשך 5 חודשים שריצה בעת מתן גזר הדין, כך שסה"כ ירצה עונש מאסר למשך 17 חודשים.

ב. בת"פ (ת"א) 39222-05-15 **מדינת ישראל נגד זיאד מטר וכמיס מטר** הורשע נאשם 1 (להלן:

"זיאד"), במסגרת האישום הראשון, בשתי עבירות של סחר בסם בגין כך שמכר ביום 7.8.14 סם מסוג קוקאין, וכן מכר בתיווכו של נאשם אחר 1.1590 גרם קוקאין לסוכן המשטרה בתמורה ל-800 ₪. במסגרת האישום השני הורשעו זיאד והנאשם 2 בעבירה של החזקת סם מסוג קוקאין שלא לצריכה עצמית, כשבנוסף הורשע זיאד בעבירה של סחר בסם מסוג קוקאין בכמות של 4.6885 גרם, כאשר נאשם 2 סייע לו. במסגרת האישום השני הורשע נאשם 2 בסחר בסם מסוג קוקאין בכמות של 4.8512 גרם וכן בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית. בית המשפט גזר על זיאד ועל הנאשם 2, במסגרת הסדר טיעון, 14 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

ג. בת"פ (ת"א) 52611-08-15 **מדינת ישראל נגד יוסף דקה** הורשע הנאשם על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בשתי עבירות של מכירת סם מסוג קוקאין לסוכן בכמות 4.5 גרם ו-2 גרם ונדון ל-14 חודשי מאסר בפועל, וכן להפעלת מאסר מותנה, כך שבסופו של יום נגזרו על הנאשם 17 חודשי מאסר בפועל.

ד. בת"פ (ת"א) 36368-05-15 **מדינת ישראל נגד אלעד טיבי ואלירן עמר** הורשעו הנאשמים 1 ו-3, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות לפי פקודת הסמים בשני אישומים. במסגרת האישום הראשון הורשע נאשם 1 בעבירה של סחר בסם מסוג קוקאין במשקל 9.65 גרם לסוכן משטרה, ובהחזקת סם מאותו סוג. במסגרת האישום השני, הורשע נאשם 1 בעבירה של סחר בסם מסוג קוקאין במשקל של 9.8 גרם לסוכן משטרה, ואילו נאשם 3 הורשע בסיוע לעבירה האמורה. נאשם 1 נדון ל-20 חודשי מאסר בפועל ונאשם 3 נדון ל-12 חודשי מאסר הכוללים הפעלת מאסר מותנה.

ה. בת"פ (ת"א) 39453-05-15 **מדינת ישראל נגד אלירן משייב** הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בעבירה אחת של סחר בסם מסוג (7.8726 גרם נטו תמורת 5,000 ₪), בארבע עבירות של תיווך לסחר בסם מסוג (1.1590 גרם נטו בתמורה ל-800 ₪; 1.7171 גרם נטו בתמורה ל-1,500 ₪; 4.9196 גרם נטו בתמורה ל-2,700 ₪; 17.63 גרם נטו בתמורה ל-9,200 ₪), ובשלוש עבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. כל העבירות התייחסו לסם מסוג קוקאין. על הנאשם נגזרו, בין היתר, 25 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

ו. בת"פ (ת"א) 39400-05-15 **מדינת ישראל נגד נועם לב וערן מרזוק**, הורשע נאשם 1, נעם לב, אשר נדון בפניי, על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, הכולל שני אישומים בשתי עבירות של סחר בסם מסוג. על פי האישום הראשון מכר נאשם 1 לידי הסוכן ארבע שקיות, שבכל אחת מהן קוקאין, בכמות כוללת של 1.7171 גרם נטו, בתמורה לסך של 1500 ₪. על פי האישום השני מכר הנאשם לסוכן קוקאין בכמות של 9.7752 גרם נטו, תמורת 5,000 ₪. בתיק זה מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, והשתתי על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות ועונשים נלווים.

נאשם 2, ערן מרזוק, הורשע הנאשם על פי הודאתו, בתיווך בעסקת סחר בסמים עת מכר לסוכן סם מסוג קוקאין במשקל כולל של 1.7171 גרם נטו תמורת 1,500 ₪; כמו כן, תיווך הנאשם בעסקת סחר נוספת עת מכר סם מסוג קוקאין במשקל כולל של 5.3526 גרם תמורת נטו תמורת 2,800 ₪. בית המשפט גזר על הנאשם, במסגרת הסדר טיעון סגור, עונש מאסר צופה פני עתיד לצד קנס כספי בסך 31,000 ₪, וזאת בשל נסיבות אישיות-בריאותיות קשות וחריגות של הנאשם.

ז. בת"פ 33631-05-15 **מדינת ישראל נגד עמית מוטל** הורשע הנאשם במסגרת הסדר טיעון סגור, בשתי

עבירות סחר עת מכר לסוכן משטרתי בשתי הזדמנויות קוקאין במשקל של 9.91 גרם בתמורה לסך 4,000 ₪ ו-23.62 גרם קוקאין בתמורה לסך של 9,800 ₪. בהתאם להסדר הטיעון נגזר על הנאשם, בין היתר, 24 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 1,500 ₪.

ח. בת"פ (ת"א) 39308-05-15 **מדינת ישראל נגד אשר חויט** (פורסם ביום 2.10.17), אשר נדון בפניי, הורשע הנאשם, בעל עבר פלילי בתחום הסמים, על פי הודאתו בכתב אישום הכולל שני אישומים בשתי עבירות סחר בסם ובשתי עבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. באישום אחד הנאשם מכר לסוכן פלטת חשיש במשקל גולל של 94.93 גרם תמורת 3,800 ₪; באישום השני מכר הנאשם לסוכן 9 גרם קוקאין תמורת 4,800 ₪. בתיק זה מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, והשתתי על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 2,000 ₪.

בקביעת מתחמי העונש ההולם יש לקחת בחשבון גם את **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**. בין יתר הנסיבות שיש לבחון על מנת לקבוע את מתחם העונש ההולם בעבירות סחר בסמים, יש לבחון את טיב הסם, את כמותו, את אופן חלוקתו, את היוזמה לעסקה, את התכנון המקדים ואת מורכבות האירוע, את התמורה ששולמה והתקבלה, את חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ואת מידת מעורבותו במשא ומתן ובעסקה, את המטרה שלשלמה הועברו הסמים והנזק שנגרם או שצפוי להיגרם כתוצאה מהעסקה ועוד.

בעניינו של הנאשם מדובר בשתי עסקאות ולא באירוע בודד וחד פעמי. עצם יכולתו של הנאשם להגיע לסם מסוג קוקאין בשתי הזדמנויות, ובכמויות לא קטנות, מעידה על נגישות לסם ועל קשר לעולם הסמים ולשרשרת הפצת הסם. בשני האירועים מדובר בסם מסוכן מסוג קוקאין, אשר, כאמור, הוגדר בפסיקה כ"סם קשה", שפגיעתו רעה והשימוש בו כרוך בסיכון ממשי לבריאות ולנפש. לפיכך, הנזק הפוטנציאלי מביצוע העבירות הוא גדול. כמו כן, הנאשם ביצע את העבירות למטרות רווח כלכלי. מנגד, בשני האירועים מכר הנאשם את הסמים לסוכן משטרה, כך שבסופו של דבר, בפועל, הסמים לא התגלגלו לידי צרכנים.

ביחס **לאירוע הראשון**, מדובר בכמות סם לא גדולה אך גם לא קטנה - 5.0112 גרם, שנמכרו תמורת 2,800 ₪. הסם נמסר בשקית אחת. פעולות הנאשם עולות כדי סחר בסם מסוכן. העסקה התחילה כאשר הסוכן פנה לנאשם וביקש ממנו לבצע את העסקה, לאחר שהסוכן הבין מהנאשם כי הוא סוחר בסמים. מדובר בעסקה הכרוכה בתכנון מוקדם ואשר נפרשה על פני מספר התרחשויות בזמן ובמקום. הנאשם ניהל עם הסוכן משא ומתן לגבי המחיר. הנאשם ביצע את העסקה בעצמו, וקיבל את מלוא התמורה לידיו. העסקה התרחשה בחנות של הנאשם.

ביחס **לאירוע השני**, מדובר בכמות סם גדולה יותר - 14.91 גרם, שנמכרה תמורת 7,500 ₪. הסם נמסר באריזה אחת. פעולות הנאשם עולות כדי סחר בסם מסוכן. העסקה התחילה כאשר הסוכן פנה לנאשם וביקש ממנו לבצע את העסקה, לאחר ביצוע העסקה הקודמת. מדובר בעסקה הכרוכה בתכנון מוקדם ואשר נפרשה על פני מספר התרחשויות בזמן ובמקום. הנאשם ביצע את העסקה בעצמו, וקיבל את מלוא התמורה לידיו. העסקה התרחשה בחנות של הנאשם.

עוד לקחתי בחשבון את הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע המעשים, כפי שהן עולות מתסקירי שירות המבחן, לרבות בעיית צריכת הסמים של הנאשם.

לאור כלל האמור לעיל סבורני כי מתחם העונש ההולם ביחס לאירוע הראשון במקרה דנן נע בין 9 חודשי

מאסר לריצוי בפועל לבין 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

כמו כן סבורני כי מתחם העונש ההולם ביחס לאירוע השני במקרה דנן נע בין 15 חודשי מאסר לריצוי בפועל לבין 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

סטייה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום

בהתאם לסעיף 40ד לחוק העונשין, בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם, אם מצא כי **"הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם"**. במסגרת זו יש להצביע על פוטנציאל שיקומי גבוה (ע"פ 1903/13 ע"פ **עיאשה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] פסקה 7 (14.7.2013)). במקרים אלו, ככל שעולה כי השמת הנאשם מאחורי סורג ובריה עלולה לאיין את ההליך השיקומי או לפגוע בו באופן ניכר, יש לבכר את שיקולי השיקום (ראו: רע"פ 262/14 **נאשף נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו]).

יפים לעניין זה דברי בית-המשפט העליון בעניין עיאשה הנ"ל:

"במקרה הנדון קיימים נתונים רבים המעידים על פוטנציאל שיקומי גבוה במיוחד באופן המצדיק חריגה ממתחם העונש שנקבע בהתאם לסעיף 40ד(א) לחוק. עברו של המערער נקי לחלוטין, וכאמור עד לאירוע הנדון הוא ניהל אורח חיים נורמטיבי. תסקיר המבחן בעניינו של המערער מגלה פוטנציאל שיקומי ממשי, תוך קביעה כי הסיכוי לביצוע עבירות נוספות בעתיד הוא נמוך ביותר. שירות המבחן המליץ כזכור להשית על המערער עונש מאסר שיבוצע בעבודות שירות. כמו כן, מהתנהלות המערער בתקופת מעצרו, ומאסרו עד כה, ניתן ללמוד על שיתוף פעולה אמיתי עם רשויות אכיפת החוק ובמיוחד עם שירות המבחן, מה שמעיד על רצונו להשתקם, וכן דומה כי למערער משפחה שיכולה לספק לו תמיכה משמעותית לשם כך. התסקיר אף מלמד כי מאסרו של המערער עלול להביא להידרדרות במצבו ולפגוע קשות בסיכויי שיקומו, חשש המתגבר ככל שמדובר במאסר ממושך יותר. כל אלו, לצד החרטה שהביע על מעשיו, מביאים למסקנה כי למערער סיכוי של ממש להשתקם, באופן המצדיק לחרוג מהמתחם שנקבע."

לאחר שקילה מעמיקה של חומרת מעשיו של הנאשם למול הליך השיקום שעבר, ולאחר שעקבתי, באמצעות שירות המבחן, במשך זמן רב מאוד, אחר התקדמותו והתמדתו של הנאשם בהליך השיקום, ובכלל זה אף דחיתי את המשך שמיעת הטיעונים לעונש מספר פעמים, באתי לכלל מסקנה כי במקרה דנן קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם, משיקולי שיקום.

בהתאם להוראת סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, אני סבור כי במקרה דנן קיימים נתונים מהם עולה שהנאשם מצוי לקראת סיומו של הליך שיקום מוצלח מאוד, וכי ישסיכוישלממש לכך שהליך זה יושלם בהצלחה מלאה. לפיכך, מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומיכלפי הנאשם. עם זאת, בשים לב לטיב מעשיו של הנאשם ולמתחמי העונש ההולם שפורטו לעיל, סבורני כי לא ניתן לקבל את המלצתו האחרונה של שירות המבחן ולהסתפק במקרה דנן בהטלת שירות לתועלת הציבור בתוספת צו מבחן, וכי האיזון הראוי בין חומרת המעשים לבין שיקולי השיקום מחייב הטלת עונש ממשי בדמות עבודות שירות לצד העמדתו במבחן.

מתסקירי שירות המבחן עולה כי הנאשם מצוי בקשר עם שירות המבחן בגין תיק זה כבר החל מחודש יוני 2015, במשך כשנתיים וחצי, וכי הוא עובר הליך שיקומי מוצלח ביותר ומצוי לקראת סיומו ועל כן הסיכון לביצוע עבירות נמוך.

מהתסקירים ניתן ללמוד על רקעו האישי והמשפחתי של הנאשם, ועל בעיית ההתמכרות לסמים של הנאשם, אשר עמדה גם ברקע העבירות דנן.

שירות המבחן מתאר בפירוט רב את התהליך השיקומי שעבר הנאשם, ובכלל זה את השתתפותו בקבוצה של עצורי בית בשירות המבחן, ואת השתתפותו בתכנית טיפולית ביחידה להתמכרויות במקום מגוריו, תכנית אשר כללה גם טיפול פרטני וגם השתתפות בקבוצת תיאטרון טיפולית, ואשר הסתיימה לפני מספר חודשים בהצלחה ובניקיון מסמים. שירות המבחן דיווח כי הנאשם הגיע בקביעות ובהתמדה לכל הליכי הטיפול, לקח בהם חלק פעיל, תורם ונתרם. שירות המבחן וגורמי הטיפול התרשמו כי הנאשם עבר תהליך של פיתוח מודעות עצמית ויכולת להסיר הגנות, כמו הכחשה וטשטוש מצבו ההתמכרותי, וכי הוא מסוגל כיום להתמודד עם ההשלכות של ההתמכרות על כל תחומי חייו. כמו כן, הנאשם מסוגל כיום להתחבר יותר לחלקים חיוביים וחזקים באישיותו ובתפקודו, לעבוד על שימורם, ולהתרחק ממצבי סיכון. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם מסוגל להתמודד עם קשייו באופן בוגר, ישיר ומקדם, ללא צורך בסמים, ולהערכתה הפרוגנוזה לשיקום ולשינוי היא טובה. במסגרת תהליך השיקום הנאשם גם נישא מחדש לאשתו-גרשתו ושב לגדל יחד איתה את בנם בן השלוש וחצי. בנוסף, במהלך התקופה למד הנאשם מקצוע חדש - שרברבות, ומאז הוא עוסק במקצוע זה וכיום הוא צובר ניסיון ומתפתח, ואף השתלב בקורס תעסוקה. בנוסף, שירות המבחן דיווח כי הנאשם מוסר בקביעות בדיקות שתן, שכולן, ללא יוצא מן הכלל, מעידות על ניקיון מסמים. בעת האחרונה, לאחר שהוחלט על סיום הטיפול של הנאשם ביחידה להתמכרויות מכיוון ששירות המבחן התרשם כי הנאשם במצב טוב ואינו בסיכון, הוצע לו להתנסות בתכנית ייחודית, "אוניברסיטה בעם", במסגרתה הוא לומד קורס במנהל עסקים. הנאשם לומד כיום בתכנית זו והוא מתמיד בה ומבטא שביעות רצון מהלימודים.

מתסקירי שירות המבחן עולה בבירור כי הנאשם מצוי כעת לקראת סיומו של הליך שיקום ממושך ומוצלח מאוד, תוך שהוא מתמיד בהליך הטיפול ובגמילה מסמים ואף שינה את אורח חייו, ועל כן ישסיכוישלממש שהליך השיקום יושלם בהצלחה מלאה.

כמו כן, מהתסקירים עולה כי הנאשם נוטל אחריות מלאה על ביצוע העבירות בהן הורשע והוא מודע לחומרת התנהגותו. כאמור, שירות המבחן התרשם כי לצד תהליך השיקום הרציני והמשמעותי שערך הנאשם התחזקה מודעותו ביחס לחומרת עבירות הסמים ועבירות הסחר בפרט. הנאשם תופס את הקשר החברתי השולי כקשר מסכן ומדרדר לעבריינות ודיווח כי צמצם את קשריו החברתיים באופן משמעותי. הנאשם משקיע כיום את עיקר כוחותיו במשפחתו ובבניית עסקו כבעל עסק עצמאי בתחום האינסטלציה, על כל הקושי הכרוך בכך.

על האמור לעיל יש להוסיף כי עברו הפלילי של הנאשם אינו מכביד ואינו טרי, ואינו כולל הרשעות קודמות כלשהן בעבירות סמים. כמו כן, יש לשקול את הודייתו של הנאשם באשמה, שיש בה משום נטילת אחריות וחסכון בזמן שיפוטי, את הזמן שחלף ממועד ביצוע העבירות, וכי מאז ביצוע העבירות נשוא כתב האישום הנאשם לא ביצע עבירות נוספות (כאמור, הוגש נגד הנאשם כתב אישום נוסף מאז ביצוע העבירות דנן, אך לאחר שמיעת ראיות יחידת התביעות החליטה לחזור בו מאישום זה). כמו כן, יש להביא בחשבון את הפגיעה של ההרשעה והעונש בנאשם, באשתו ובבנו הקטין. עוד יש לשקול, את משך הזמן בו שהה הנאשם במעצר מאחורי סורג ובריאח ואת משך הזמן בו שהה בתנאים מגבילים.

כידוע, בית המשפט אינו מחויב לקבל את המלצות שירות המבחן, וכי עליו לשקול שיקולים רחבים יותר מהשיקולים ששוקל שירות המבחן. בכלל זה, על בית המשפט לשוות לנגד עיניו את חומרת העבירה, את פגיעתה בערכים החברתיים, ואת האינטרס הציבורי במובנו הרחב. לפיכך, שקלתי היטב את חומרת העבירות שביצע הנאשם ואת פגיעתן בערכים החברתיים ובאינטרס הציבורי, על מנת לבחון האם יש הצדקה לחרוג ממתחם העונש ההולם במקרה דנן משיקולי שיקום.

מכלול הנתונים במקרה דנן, לרבות סוג הסם, כמותו, מספר העסקאות וטיב מעשיו של הנאשם באירועים, מוביל למסקנה כי מדובר בעבירות אשר מאפשרות חריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, וזאת במקרים הייחודיים המתאימים, בהם העבירות בוצעו על רקע של שימוש בסמים ובהם קיים סיכוי ממשי לשיקום הנאשם. סבורני כי עניינו של הנאשם נכלל בגדר אותם מקרים ייחודיים, בהם העבירות בוצעו על רקע של שימוש בסמים ובהם קיים סיכוי ממשי לשיקום הנאשם.

בשים לב לשיקולי השיקום האמורים ולעברו הפלילי של הנאשם ולהודייתו באשמה, סבורני כי בנסיבות הייחודיות של הנאשם כליאתו מאחורי סורג ובריאח עלולה לאיין את ההליך השיקומי הארוך, הממושך והמוצלח בו הוא מצוי ולהוביל להידרדרות במצבו, ואף לפגוע במשפחתו. האינטרס הציבורי במובנו הרחב, הכולל גם את האינטרס הציבורי בשיקום עבריינים ועל ידי כך צמצום הסיכון שישבו לבצע עבירות, מצדיק במקרה דנן סטייה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום.

כאמור לעיל, למעשה, גם הצדדים הסכימו כי במקרה דנא ישנה הצדקה לסטייה ממתחמי העונש ההולם, משיקולי שיקום והמחלוקת ביניהם נסובה סביב שאלת מידת הסטייה.

כאמור, המאשימה סבורה כי בשים לב לחומרת העבירות ולאנטרס הציבורי, הסטייה המירבית האפשרית ממתחמי העונש ההולם מחייבת הטלת עונש מאסר בפועל בן 6 חודשים, שירוצו בעבודות שירות בצירוף עונשים נלווים ואילו ההגנה סבורה כי בשים לב לנסיבות הייחודיות של הנאשם, יש לסטות במידה ניכרת ממתחמי העונש ההולם ולהסתפק בהטלת עונש מאסר בפועל בן חודש אחד, שירוצה בעבודות שירות וכן להימנע מהטלת קנס.

סבורני כי האיזון הראוי בין חומרת המעשים ומתחמי העונש ההולם במקרה דנן לבין שיקולי השיקום מחייב הטלת עונש ממשי בדמות עבודות שירות למשך 6 חודשים לצד העמדתו של הנאשם במבחן, ועל כן לא ניתן לקבל את עתירת ההגנה להסתפק במאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות בן חודש אחד, ומן הסתם גם לא ניתן לקבל את המלצתו האחרונה של שירות המבחן ולהסתפק בהטלת שירות לתועלת הציבור בתוספת צו מבחן.

עיון בפסיקה שהתייחסה לאפשרות סטייה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום במקרים דומים, מלמד כי הפסיקה הכירה באפשרות לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום.

בעפ"ג (מח' חיפה) 53142-12-16 **רחמימוב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 17.5.17) - הנאשם הורשע בשתי עבירות של סחר בסם מסוג קוקאין, במשקל כולל של כ-16 גרם, ובשתי עבירות של החזקת סם לצריכה עצמית, במשקל כולל של 5.4 גר' נטו חשיש. בית משפט השלום גזר על הנאשם 16 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור הנאשם כנגד גזר הדין, ומצא כי יש מקום לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם וזאת לאור השתלבותו המוצלחת של הנאשם בטיפול שיקומי לגמילה מסמים, לאור סיכויי השיקום הגבוהים ולאור החשש הממשי כי הטלת עונש מאסר בפועל תביא לפגיעה בהליך השיקום בו נמצא הנאשם. משכך, הושתו

על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וענישה נלווית.

בת"פ (מח' י-ם) 43773-03-14 **מדינת ישראל נגד זוהר טל** (ניתן ביום 7.12.15) הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירה של סחר בסם מסוכן בכך שמכר 1500 כדורים ממריצים בסך כולל של 30,000 ₪. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 עד 48 חודשי מאסר בפועל. עם זאת, בית המשפט סבר כי יש לסטות מהמתחם משיקולי שיקום וגזר על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות.

בת"פ (ת"א) 48167-02-13 **מדינת ישראל נגד אלירן סימן טוב** (ניתן ביום 9.9.14), הורשע הנאשם על פי הודאתו בביצוע חמש עבירות של סחר בסם מסוכן, ובעבירה נוספת של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. הנאשם סחר בלמעלה מעשרה גרם של סם מסוג MDMA, ובעוד שישה "בולים" של LSD. כמו כן, בעת מעצרו נתפסו במקום מגוריו של הנאשם חשיש ומריחואנה במשקל כולל של 43.2 גרם ברוטו אותם החזיק שלא לצריכה עצמית. לנאשם היה עבר פלילי מכביד בתחום הסמים ולחובתו היו שני מאסרים מתונים חבי-הפעלה. בית המשפט מצא כי יש מקום לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם לאור הליך טיפולי אינטנסיבי ומוצלח שעבר הנאשם, וקבע כי הנאשם הוא "בעל פוטנציאל שיקומי גבוה". משכך, האריך בית המשפט את שני המאסרים המותנים העומדים נגד הנאשם, השית עליו 150 שעות של"ץ ועונשים נלווים.

בת"פ (שלום רמלה) 17822-05-15 **מדינת ישראל נגד ציקואשוילי** (ניתן ביום 8.9.16) הורשע הנאשם בכתב אישום הכולל 5 אישומים, ב-2 עבירות של סחר בסם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לא צריכה עצמית ומעשי פזיזות ורשלנות (ריבוי עבירות). מדובר בנאשם אשר מכר ב-90 הזדמנויות סם מסוכן מסוג אינדזול קרבוקס. בית המשפט סטה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום וסבר שיש בכליאתו של הנאשם מאחורי סורג ובריח כדי לאיין את ההליך השיקומי ולהוביל להידרדרות במצבו. על כן, בית המשפט השית על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות.

עם זאת, הפסיקה מלמדת כי גם כאשר בית המשפט סוטה ממתחמי העונש ההולם משיקולי שיקום, עליו לקחת בחשבון את חומרת העבירות ואת האינטרס הציבורי. כאמור לעיל, במקרה דנן מדובר בעבירות חמורות והאינטרס הציבורי בדבר מיצוי הדין עם סוחרי הסמים הינו ראשון במעלה, ועל כן לא ניתן, חרף נסיבותיו האישיות הייחודיות של הנאשם, לסטות ממתחם העונש ההולם במידה כה קיצונית כפי שמבקשת ההגנה או כפי שמציע שירות המבחן. חומרת מעשיו של הנאשם מחייבת תגובה עונשית ממשית, אף במסגרת הסטיה ממתחם העונש ההולם, ועל כן יש מקום להטיל על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, לתקופה משמעותית.

ניתן להפנות בהקשר זה לגזר דינו של נאשם אחר בפרשיה זו, נועם לב, בת"פ (ת.א) 39400-05-15 - פרקליטות מחוז תל-אביב (פלילי) נ' נועם לב. נעם לב הורשע בביצוע עבירות דומות, ואף בכמויות קטנות מהכמויות שמיוחסות לנאשם בכתב האישום, וגם בעניינו הוגשו תסקירי שירות מבחן אשר הצביעו על הליך שיקומי ממושך ומוצלח, ובמסגרת גזר הדין הוטלו על הנאשם, בין היתר, 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מן הטעם שיש לערוך איזון בין אינטרס השיקום לבין חומרת העבירות והאינטרס הציבורי, גם כאשר מבוצעת סטיה ממתחם העונש ההולם, משיקולי שיקום.

מצאתי לקחת בחשבון את נתוניו הייחודיים של הנאשם, כפי שנפרסו בתסקירי שירות המבחן, גם בהיבט הכלכלי, וזאת נוכח ההליך השיקומי התעסוקתי של הנאשם והקשיים הכלכליים בפניהם הוא עומד ונוכח היותו מפרנס של משפחתו. כפי שנקבע בעניינו של נעם לב, בשים לב לאלמנט הכלכלי בעבירות בהן הורשע הנאשם ובשים לב לצורך

ביצירת תמהיל עונשי כולל, ראוי ומאוזן, יש מקום להטיל עונש קנס משמעותי, אך מנגד, כאמור, בעניינו של הנאשם מצאתי להקל לעומת הקנס שהוטל על נעם לב, לאור הנסיבות שצוינו לעיל. הקלה בהיבט הכלכלי מתחייבת גם נוכח עינוי הדין המסוים שנגרם לנאשם, בשל התמשכות ההליכים, על רקע הגשתו של כתב אישום נוסף כנגדו, אשר בסופו של דבר בוטל על-ידי המדינה.

סוף דבר

לאור המקבץ האמור, ולאחר שנתתי דעתי לתיקון 113 לחוק העונשין ולטיעוני הצדדים, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 6 חודשים, אשר ירוצה בדרך של **עבודות שירות**, בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 05.03.2018. עבודות השירות תבוצענה כמומלץ בחוות הדעת, ותחלנה כמומלץ ביום 12.04.2018. הנאשם יתייצב במועד זה עד השעה 8:00 בפני הממונה.

הנאשם מוזהר כי כל חריגה מכללי הממונה על עבודות השירות עלולה להביא להפסקת עבודות השירות ולריצוי יתרת העונש במאסר בפועל. כמו כן, הנאשם מוזהר כי במהלך ריצוי עבודות השירות הוא יהיה נתון למעקב של בדיקות שתן וכי סירוב לבדיקה או בדיקה עם ממצאים חיוביים עלולים להוות עילה להפסקה של עבודות השירות ולריצוי היתרה במאסר בפועל. עוד מוזהר הנאשם כי נאסר עליו לשתות אלכוהול במהלך העבודה או להגיע בגילופין וכי גם התנהגות זו עלולה להוות עילה להפסקת העבודות ולריצוי היתרה במאסר בפועל.

ב. 12 חודשי **מאסר על תנאי** למשך 3 שנים, שלא יעבור כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע, וזאת החל מהיום.

ג. 6 חודשי **מאסר על תנאי** למשך 3 שנים, שלא יעבור כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים מסוג עוון, וזאת החל מהיום.

ד. **קנס** בסך 8,000 ש"ח או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 20 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.05.2018 ובכל 1 לחודש שלאחר מכן.

ה. 3 חודשי **פסילת רישיונות נהיגה, על תנאי**, למשך שנתיים, שלא יעבור כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים, וזאת החל מהיום.

ו. **צו מבחן** שתוקפו למשך שנה מהיום.

מובהר לנאשם כי הפרת צו המבחן עלולה להביא להפקעתו ולגזירת עונש חילופי.

המזכירות וההגנה ישלחו העתק מפסק הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

ניתן צו כללי למוצגים. המוצגים יחולטו/יושמדו/יושבו לבעליהם על פי החלטת קצין משטרה.

בהסכמת הצדדים, הכספים שהופקדו על ידי הנאשם בתיק מ"ת 39040-05-15 יועברו לידי בא כוחו של הנאשם, עורך הדין יקי קהן, בכפוף לכל עיקול או למגבלה אחרת על פי דין.

זכות ערעור לבית משפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ' אדר תשע"ח, 07 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.